

Xavier Sabata

Contratenor

2

DIVENDRES, 17 DE JULIOL DE 2015 – 20.30 h

Sala de Concerts

Xavier Sabata, contratenor
Sergiu Nastasa i Otilia Alitei, violins
Theodoros Kitsos, mandolina
Alexandros Economou, fagot
Armonia Atenea
George Petrou, director

Catalunya Música enregistra aquest concert. Per tornar-lo a escoltar, consulteu la programació a www.catmusica.cat

Cat **m**úsica
Intensament Clàssics

Programa

I

47'

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

Concerto grosso en Fa major, op. 3 núm. 4

Ouverture – Andante – Allegro – Minuetto

“Men fedele e men costante”

Ària d'*Alessandro*

“Dall'ondoso periglio... Aure, deh per pieta”

Recitatiu i ària de *Giulio Cesare*

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Concert per a dos violins en La menor, op. 3 núm. 8

Allegro – Adagio con spirito – Allegro

Georg Friedrich Händel

“Fammi combattere”

Ària d'*Orlando*

Antonio Vivaldi

“Gelido in ogni vena”

Ària de *Farnace*

II

37'

Johann Adolf Hasse (1699-1783)

Concert per a mandolina en Sol major, op. 3 núm. 11

Allegro – Largo – Allegro

Georg Friedrich Händel

“Minacciami, non ho timor”

Ària d'*Amadigi di Gaula*

“Otton Otton / Voi che idute il mio lamento”

Ària d'*Agrippina*

Antonio Vivaldi

Concert per a fagot en Mi menor, RV 484

Allegro – Andante – Allegro

Georg Friedrich Händel

“Vibra cortese amor”

Ària d'*Alessandro*

Nicola Antonio Porpora (1686-1768)

“Tu spietato no farai”

Ària d'*Ifigenia in Aulide*

Aquest juliol el Palau *batega*, viu-lo *en directe!*

Amb l'entrada del concert de Xavier Sabata a Taquilles del Palau, pots gaudir d'un 50% de descompte per aquestes dues actuacions

19.07.15

Magnificat de Bach

Cor Jove de l'Orfeó Català

23.07.15

La Venècia de Vivaldi

Cor de Noies de l'Orfeó Català

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Taquilles del Palau de la Música
Tel: 902 442 882
taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat

Tots sou part del Palau

Mecenes Protectors

Media Partners

Col·laboradors

Aena — Aenor — Almirall, S.A. — Armand Basi — Autoritat Portuària de Barcelona — Bagués-Masriera Joiers — Coca-Cola — Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports — Col·legi d'Enginyers Graduats i Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona — Col·legi de Farmacèutics de Barcelona — Deloitte — Esteve — Fluidra, S.A. — Fundació Castell de Peralada — Fundació Metalquímia — Hoteles Catalonia — La Fageda — Loteria de Catalunya — Memora — Quadis — Roca Junyent, S.L.P. — Saba Infraestructures, S.A. — Serunion — Vesta Rehabilitación

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. — Clos Interiors, S.L. — Dalkia Catalunya, S.A. — Eurofirms ETT S.L.U. — Fundació Antoni Serra Santamans — Horaci Miras Giner — Teatre Romea

Gràcies!

Mecenes d'Honor

Comentari

El *bel canto* d'Itàlia a Anglaterra

Des que el 1637, a Venècia, l'òpera es convertí en un espectacle públic, el gènere va girar dels seus orígens cortesans i erudits, fonamentats musicalment en l'auster estil recitatiu, vers un concepte més popular en què la potenciació del lirisme acabà per convertir els cantants en herois de l'espectacle. Així sorgí un estil dominat per la importància suprema de la veu, pel virtuosisme dels seus principals creadors, especialment els *castrati* i les sopranos. És el món del primer *bel canto*, que aviat s'expandeix des d'Itàlia per tot Europa.

Quan el 1706 va arribar a Florència, Händel ja havia mantingut un contacte decisiu amb l'òpera italiana a Hamburg, però va ser a Roma, a Nàpols i a Venècia on es nodrí del ferment professional i personal que havia de convertir-lo en el gran operista de la primera meitat del segle XVIII. Després dels seus treballs alemanys i d'un *Rodrigo* encara primerenc presentat a Florència el 1707, *Agrippina* (Venècia, 1709) és l'obra amb la qual el compositor es consagrà als teatres. Entre *Agrippina* i *Deidamia*, obra estrenada el 1741 i darrera aportació de Händel al gènere líric, va compondre prop de quaranta òperes, tot desenvolupant un estil en què combinà el drama i l'expressivitat més variada amb un tipus de cant virtuosístic, però alhora magníficament adaptat a les característiques específiques de cada intèrpret.

Si l'ària d'Ottone en *Agrippina* que avui escoltarem va ser escrita pel compositor per a la contralt Francesca Vanini-Boschi, la d'*Amadigi di Gaula*, òpera que data del 1715, en els seus primers anys londinencs, va ser concebuda per a un castrat famós, Nicolino, i la gran escena de Cèsar de *Giulio Cesare in Egitto* (1724) ho fou per a qui va ser un dels seus col·laboradors més estrets en el Londres d'aquells anys vint, el castrat Senesino, que poc després assumiria també el rol protagonista d'*Alessandro* (1726). *Orlando* (1733) va ser la darrera òpera que Senesino va cantar per a Händel abans d'incorporar-se a la companyia rival que dirigia Nicola Porpora, gran representant de l'escola napolitana i el seu mestre de cant. Per a ell va estrenar Senesino durant tres anys diversos títols, entre els quals *Ifigenia in Aulide* (1735).

Aquest recital, bàsicament líric, es completa amb diversos tipus de concerts, *grossi* i amb solistes, entre els quals alguns de Vivaldi que, com a autor líric, es caracteritzà per un estil vocal molt instrumental, com ho demostra l'ària més famosa de *Farnace* (Venècia, 1727), en què no serà difícil per als melòmans identificar-hi les ressonàncies de *Les quatre estacions*. Vivaldi pretenia que els cantants fessin amb la veu les mateixes filigranes que ell aconseguia amb el seu violí. Només els millors superaven aquesta prova.

Pablo J. Bayón

Textos

Georg Friedrich Händel (1685-1759)
Alessandro

Men fedele e men costante...

*Men fedele, men costante
finge il labbro, non il cor,
Ma son vinto, sono amante
d'un amabile beltà.
Una sol quest'alma adora,
ma scoprir no'l deggio ancor.
La crudel che m'innamora,
non lo dice, e pur lo sa.*

És la meva boca i no el meu cor,
qui em fa passar per menys fidel i constant.
Però estic vençut, m'enamora
una bellesa amable.
La meva ànima només n'adora una,
a qui no ho he de revelar.
La cruel que m'enamora,
no ho diu, però ho sap.

Georg Friedrich Händel
Giulio Cesare

*Dall'ondoso periglio...
Aure, deh per pietà...*

*Dall'ondoso periglio
salvo mi porta al lido
il mio propizio fato.
Qui la celeste Parca
non tronca ancor lo stame alla mia vita!
Ma dove andrò? e chi mi porge aita?
Solo in queste erme arene
al monarca del mondo errar conviene?*

Del perill de les ones
a la riba em porta a recer
el meu destí propici.
La Parca celestial
encara no ha tallat el fil de la meva vida!
Però on aniré? i qui m'hi ajudarà?
Sol en aquestes ermes arenes
haurà de vagar el rei del món?

*Aure, deh, per pietà
spirate al petto mio,
per dar conforto, oh dio!
al mio dolor.*

*Dite, dov'è, che fa
l'idol del mio sen,
l'amato e dolce ben
di questo cor.
Ma d'ogni intorno i' veggio
sparse d'arme e d'estinti
l'infortunate arene,
segno d'infausto annunzio al fin sarà.*

Aures, ai, per pietat
doneu alè al meu pit,
per confortar, oh, déu!
el meu dolor.
Digueu, on és i què fa
l'idol de la meva ànima,
estimat i dolç bé
del meu cor.
Però veig arreu
sembrades d'armes i morts
les infortunades arenes,
que senyal de l'infaust anunci serà.

Georg Friedrich Händel
Orlando

Fammi combattere...

*Fammi combattere
Mostri e tifei
Nuovi trofei
Se vuoi dal mio valor.
Muraglie abbattere
Disfare incanti
Se vuoi ch'io vanti
Darti prove d'amor.*

Fes-me combatre
monstres i tifons
si vols obtenir del meu coratge
nous trofeus.
Fes-me enderrocar muralles,
desfer malefics,
si vols que em jacti
de donar-te proves d'amor.

Antonio Vivaldi (1678-1741)
Farnace

Gelido in ogni vena...

*Gelido in ogni vena
Scorrer mi sento il sangue
L'ombra del figlio esangue
M'ingombra di terror
E per maggior mia pena,
Credo che fui crudele
A un'anima innocente,
Al core del mio cor*

Gelido in ogni vena
Scorrer mi sento il sangue
L'ombra del figlio esangue
M'ingombra di terror
E per maggior mia pena,
Credo che fui crudele
A un'anima innocente,
Al core del mio cor

Georg Friedrich Händel
Amadigi di Gaula

Minacciami, non ho timor...

*Minacciami, non ho timor
Lusingami non sento amor,
Soffro e taci.
Amabile già fosti a mè,
Sprezzabile or sei perchè
Più non mi piaci.*

Amenaça'm, no tinc por
Prova de seduir, ja no sento amor,
Admet-ho i calla.
En un altre temps et vaig sentir amable,
Ara m'ets menyspreable,
perquè ja no m'agrades.

Georg Friedrich Händel
Agrippina

Otton Otton | Voi che udite il mio lamento...

*Otton, Otton, qual portentose fulmine è questi?
Ah, ingrato Cesare, infidi amici, e Cieli ingiusti!
ma più del Ciel, di Claudio, o degli amici ingiusta, ingrata ed infedel Poppea!
Io traditor? Io mostro d'infedeltà?
Ahi Cielo, ahi fato rio!
Evvi duolo maggior del duolo mio?*

*Voi che udite il mio lamento,
compatite il mio dolor!
Perdo un trono, e pur lo sprezzo;
ma quel ben che tanto apprezzo,
ahi che perdolo è tormento
che disanima il mio cor.*

Georg Friedrich Händel
Alessandro

Vibra cortese amor...

*Vibra cortese amor
un altro strale
del mio rivale al cor,
e sol l'accendi allor d'altra Bellezza.
Bramata sol da me,
per Alma tutta fe
l'ingrata non avrà
tanta fierezza.*

Nicola Antonio Porpora (1686-1768)
Ifigenia in Aulide

O di spietati numi... Tu spietato no farai...

*O di spietati numi
più spietato ministro! Affretta, affretta
la strage! Taci! Tua voce
È un coltello al mio cor. Che fai, che pensi?*

*Che non la vedi, genuflessa e muta,
far delle vaghe e pallide palpebre*

Ottone, Ottone, quin és aquest llamp prodigiós?
Ah, Cèsar ingrati, amics infidels i cels injustos!
Però més que el Cel, Claudi o els amics,
És Poppea qui és injusta, ingrata i infidel!
Jo traïdor? Infidel?
Ah, Cel, ah, destí pervers!
Ha existit mai un dolor més gran que el meu?

Vosaltres que sentiu el meu lament,
compadiu el meu dolor!
Perdo el tron, que menyspreo;
però aquell bé que tant estimo,
és un turment
que desanima el meu cor.

Vibra amor generós
un altre dard
del meu rival al cor;
i només l'encén llavors una altra bellesa.
Anhelada només per mi,
per ànima tota fe
la ingrata no tindrà
tant orgull.

Oh de déus desprietats
ministre més desprietat! Acuita, acuita
la matança! Calla! La teva veu
és un ganivet clavat al cor. Què fas, què
penses?
Que no la veus, agenollada i silenciosa,
fent de les seves parpelles errants i pàl·lides
una bena damunt els seus majestuosos ulls

benda a suoi maestosi occhi languenti?

*Già nudo è il latteo virginal bel seno.
Caddero a giunte man le bianche braccia.*

*Sull'omero sinistro alabastrino
posa la smorta faccia.
L'anima all'offerta gola il colpo aspetta.
Empio, empio, l'affretta!
Ah, sacrilego! E puoi snudar già il ferro!
Alzi il reo braccio! Arresta,
Arresta il colpo, mira!
La gola che squarcia tu devi è questa!*

*Tu, spietato, non farai
cader vittima al tuo piede
chi tant'amo e tanto amai.
Non vedrai un sangue altero
sparso a terra, avvilito
dal tuo braccio no'l vedrai.
Ma dell'empia e del mio sangue
sitibonda anima ingrata
al fulgor di mano armata
la superbia abasserai.*

llangorosos?

Ja és nu el bonic pit nivi i virginal.
Han caigut els braços blancs amb les mans entrellaçades.
Damunt l'espall esquerra d'alabastre descansa el rostre apagat.
L'ànima espera el cop a la gola oferta.
Impiu, impiu, l'acuita!
Ah, sacrilegi! I després desembeina l'espasa!
Alça el braç cruel! Atura,
Atura el cop, contempla!
La gola que has d'esquinçar és aquesta!

Tu, desprietat, no faràs
caure víctima als teus peus
qui tant estimo i tant vaig estimar.
No veuràs una sang altiva escampada a terra, abatuda pel teu braç, no la veuràs.
Però del sacrilegi i de la meva sang ingrata ànima assedegada amb la resplendor de la mà armada la supèrbia minvaràs.

Biografies

Armonia Atenea

Ha esdevingut la nova estrella de la Camerata d'Atenes. Va ser fundada el 1991 per l'Associació d'Amics de la Música d'aquesta ciutat amb motiu de la inauguració del Megaron, l'auditori d'Atenes, del qual Armonia Atenea és orquestra resident. Actua amb la mateixa solvència tant amb els instruments antics com els moderns, la qual cosa li permet dominar un repertori extens i variat que va de l'inici del Barroc fins al segle XXI. George Petrou n'és el director artístic. Anteriorment ho van ser Sir Neville Marriner, C. Warren-Green i Alexander Myrat.

A més d'actuar en molts dels festivals i auditoris més prestigiosos de tot el món, té una extensa discografia per a Decca, Sony Classical, EMI Classics, MDG i ECM Records, entre d'altres, molt elogiada per la crítica internacional.

Així, per exemple, l'enregistrament per a Decca de l'òpera *Alessandro* de Händel, amb un repartiment estel·lar del qual formava part Xavier Sabata, va merèixer les més altes distincions: Diapason d'Or, Choc de la Musique Classique, Gravació del Mes de la «BBC Music Magazine», Internacional Opera Award com a millor enregistrament de l'any, etc., i va ser seleccionat per Mezzo TV com a millor producció d'òpera del 2013.

Armonia Atenea ha col·laborat amb coneguts directors d'orquestra, com Fabio Biondi, Thomas Hengelbrock, Philippe Entremont, Christopher Hogwood, Helmut Rilling, Heinrich Schiff, Stephen Kovacevich, Mstislav Rostropóvitx o Yehudi Menuhin. També ha actuat al costat de solistes com Martha Argerich, Yuri Bashmet, Joshua Bell, Karina Gauvin, Vivica Genaux, Leonidas Kavakos, Julia Lezhneva, Radu Lupu i Mischa Maisky.

L'orquestra rep el suport econòmic del Ministeri de Cultura i Esports de Grècia, així com del Megaron d'Atenes.

George Petrou, director

Director artístic d'Armonia Atenea, va néixer a Grècia, i va estudiar piano al Conservatori d'Atenes, al Royal College i a la Royal Academy of Music de Londres. Després d'obtenir molts èxits com a pianista, gradualment es decantà vers la direcció orquestral. El seu interès se centra en la música de l'inici del segle XVIII, tot i que també se sent còmode amb la música clàssica i romàntica. A més de dirigir el repertori simfònic, s'ha fet un nom com a director operístic amb criteris historicistes, tant en la música barroca com d'estils posteriors.

La seva agenda per al 2014-15 inclou *Serse* de Händel a la Royal Swedish Opera; *Semiramide* de Rossini a Niça; *Il ritorno d'Ulisse* de Monteverdi i *Non hai camin, hai che caminar* de Nono a l'Staatsoper Darmstadt; *Siroe* de Hasse a l'Òpera de Versalles; *Arthur* de Purcell a Amsterdam, Bruges i Anvers; *Alessandro* de Händel al Festival de Halle, i *A penal colony* de Philip Glass a l'Onassis Cultural Center d'Atenes.

Pròximament oferirà concerts a Bremen, Bratislava i Trondheim, i durà a terme una gira amb l'Armonia Atenea per auditoris com la Sala Txaiovski de Moscou, Théâtre des Champs Elysées de París, Bozar de Brussel·les, Theater an der Wien, Òpera de Karlsruhe, etc.

Cal esmentar que George Petrou ha tingut grans èxits dirigint moltes de les òperes de Gluck, entre les quals *Alceste* (al Megaron d'Atenes, amb Anna Caterina Antonacci, i a l'Òpera de Leipzig, en una nova producció de P. Konwitschny), *Orphée* a l'Òpera Nacional de Grècia, *Iphigénie in Aulide* a l'Onassis Cultural Center, etc.

Petrou té una extensa discografia, unànimement elogiada per la crítica especialitzada i distingida amb premis importants: Editor's Choice, Diapason d'Or, Gravació del Mes de la BBC, CD de la Setmana al «Sunday Times», Echo Classic, enregistrament de l'any dels International Opera Awards, etc.

Xavier Sabata, contratenor

És artista exclusiu de Parnassus, que ha sobresortit en poc temps com un dels contratenors més destacats. Nascut a Avià (Berguedà), va rebre formació d'actor a l'Institut del Teatre de Barcelona i va perfeccionar la tècnica vocal a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i a la Musikhochschule de Karlsruhe, amb Hartmut Höll i Mitsuko Shirai.

Actua amb William Christie i Les Arts Florissants, Europa Galante, Orquestra Barroca de Venècia, i Barocchisti, Al Ayre Español, El Concierto Español i l'Orquestra Barroca de Sevilla. Col·labora amb directors com Fabio Biondi, René Jacobs, Jordi Savall, Alan Curtis, Gabriel Garrido, Diego Fasolis, Andrea Marcon, Ivor Bolton, George Petrou, Riccardo Minasi i Harry Bicket.

Actua sovint en sales de concerts com el Théâtre des Champs Elysées de París, Beaux Arts de Brussel·les, Teatro Real de Madrid, Gran Teatre del Liceu i Palau de la Música Catalana, La Fenice de Venècia, Grand Théâtre de Ginebra, Theater an der Wien de Viena, Sala Txaiovski de Moscou i als auditoris més destacats de Londres i Nova York. També ha actuat als festivals d'Innsbruck, Ais de Provença, Ambronay, Halle i el Festival Via Stellae de Santiago de Compostel·la. El seu repertori inclou des de Cavalli i Monteverdi fins a les estrenes de noves obres innovadores.

El seu programa en solitari *Bad guys*, que va causar furor la temporada passada a Caen, Freiburg, Sevilla i Barcelona, ja ha estat gravat i ha rebut grans elogis a la premsa. L'aparició del seu últim àlbum, *Dilettanti*, també ha estat lloada amb gran entusiasme. Fent el rol de Tassile va formar part de la gira de Parnassus Productions arreu d'Europa, així com també de la gravació d'*Alessandro* de Händel, que ha rebut onze premis internacionals. A més, ha tingut un gran èxit a Potsdam, Versailles, Karlsruhe i Hamburg, amb el magnífic equip de *Gala Night of Countertenors*, un programa que Decca posarà a la venda properament.

Propers concerts de Palau 100

Palau 100 Cambra

Sala de Concerts

DILLUNS, 07.09.2015 - 20.30 h

Jean-Guihen Queyras, violoncel
Alexander Melnikov, piano

L. van Beethoven: Sonates per a violoncel
i piano (integral)

Preu: 30 euros

Palau 100

Sala de Concerts

DILLUNS, 05.10.2015 - 20.30 h

Leonidas Kavakos, violí
Miah Persson, soprano
Dietrich Henschel, baríton
Orfeo Català

Cor de Cambra del Palau de la Música
London Philharmonic Orchestra

Vladimir Jurowski, director

J. Sibelius: *Concert per a violí i orquestra*,
en *Re menor*, op. 47

J. Brahms: *Ein Deutsches Requiem*, op. 45

Preus: 25, 35, 50, 85 i 150 euros

Palau 100 Constel·lació

Sala de Concerts

DILLUNS, 26.10.2015 - 20.30 h

Orquestra Montsalvat
Sergey Malov, violí
Francesc Prat, director

L. van Beethoven: *Concert per a violí*,
en *Re major*, op. 61

J. Brahms: *Concert per a violí*, en *Re major*,
op. 77

Preus: 30 i 40 euros

Palau 100

Sala de Concerts

DIMARTS, 03.11.15 - 20.30 h

Cecilia Bartoli, mezzosoprano
I Barocchisti
Diego Fasolis, director

Àries d'òperes d'Antonio Vivaldi

Preus: 30, 45, 60, 95 i 175 euros